Gemeente Amsterdam

Reactie dagelijks bestuur stadsdeel Zuidoost

Op de motie van het lid Luqman, stadsdeelcommissie Amsterdam Zuidoost inzake Erkenning van misstanden contractarbeid in de koloniale post-slavernij periode (vanaf 1873)

Aan: stadsdeelcommissie Zuidoost
Van: dagelijks bestuur
Datum: 12 juni 2025

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuidoost wil staan voor de 173 culturen en etniciteiten van Amsterdam Zuidoost.

Aandacht voor het slavernijverleden en het koloniaal verleden vindt het DB heel belangrijk. Het gaat daarbij om alle doelgroepen die te maken hebben met de doorwerking daarvan.

Namelijk om de Afro-Surinaamse gemeenschap, Afro-Caribische gemeenschap en Marrons. En ook om Inheemsen en om groepen die na de afschaffing van de slavernij door Nederland als contractarbeiders werden ingezet in de voormalige koloniën. Namelijk Javanen, Brits-Indiërs en Chinezen.

Verder benadrukt het DB dat zij het voor dit thema van belang vindt ook bewoners te betrekken die geen directe relatie tot het slavernijverleden en het koloniaal verleden hebben.

Met besef van een gedeeld verleden, kunnen we op weg naar een verbonden toekomst.

Het DB gaat hieronder in op alle punten uit de motie:

1. **Een monument te realiseren in Amsterdam Zuidoost** ter erkenning van de geschiedenis en het leed van alle groepen die via post-slavernij naar de koloniën werden gebracht. Dit monument moet een tastbare plek worden voor herdenking en bewustwording. Brasa Park en Nelson Mandelapark worden als mogelijke locaties voorgesteld.

Er is in Zuidoost nog geen monument ter erkenning van de geschiedenis en het leed dat het koloniaal verleden voor alle in de inleiding genoemde doelgroepen heeft veroorzaakt. Het DB zal de mogelijkheden voor het realiseren van een monument koloniaal verleden in brede zin onderzoeken.

2. **In samenwerking met nazaten, historici en andere belanghebbenden een uitgebreid historisch onderzoek te laten uitvoeren** naar de precieze doorwerking van dit donker verleden in hedendaags Amsterdam en Amsterdam Zuidoost.

Op dit moment voert het Verwey-Jonker Instituut in opdracht van de gemeente/afdeling Diversiteit een onderzoek uit naar de doorwerking van slavernij in hedendaags Amsterdam. De hoofdvraag van dit onderzoek is: zijn er parallellen te vinden tussen de geracialiseerde denkbeelden en dehumanisering uit de trans-Atlantische slavernijperiode en het heden, en zo ja op welke manieren werken deze door in het heden? Het DB vraagt aan het college of het mogelijk is om het onderzoek uit te breiden naar contractarbeid of hier vervolgonderzoek naar te laten doen.

3. **Structurele educatieve programma's te ontwikkelen** in het basis- en voortgezet onderwijs en in culturele instellingen in Amsterdam Zuidoost, zodat deze geschiedenis een vast onderdeel wordt van het curriculum en nieuwe generaties kennis krijgen van deze historische patronen, zodat zij bewuste keuzes kunnen maken voor een gelijkwaardige toekomst.

Het DB heeft een cultureel leer- en werkboek Keti Koti ontwikkeld en werkt aan de lancering en implementatie op basisscholen in Zuidoost. Het cultureel leer- en werkboek laat kinderen van 6 tot en met 12 jaar op speelse en educatieve wijze kennismaken met het trans-Atlantisch slavernijverleden en het koloniaal verleden. Het werkboek belicht thema's zoals geschiedenis, aardrijkskunde, taal, maatschappijleer, identiteitsontwikkeling en sociaal-emotionele vaardigheden. Ook hedendaagse ervaringen, persoonlijke verhalen over discriminatie en thema's rondom helden krijgen een plek.

4. **Een jaarlijkse herdenking te organiseren**, en deze herdenking structureel te ondersteunen met gemeentelijke middelen, in samenwerking met gemeenschappen en historici.

Het stadsdeel organiseert zelf geen herdenkingen. Als er op initiatief uit de stad een herdenking wordt georganiseerd, zal de gemeente deze waar mogelijk ondersteunen.

5. **Zichtbaarheid van het erfgoed van contractarbeiders te vergroten**, door bijvoorbeeld straatnamen, gedenkplaten en publieke kunstinstallaties die deze geschiedenis vertellen.

Het geven van straatnamen is geen bevoegdheid van het DB. Als er, op initiatief van bewoners, gedenkplaten en kunstinstallaties komen ter erkenning van de misstanden contractarbeid in de koloniale post-slavernijperiode, is het DB van mening dat deze alle bovengenoemde groepen van contractarbeiders zou moeten representeren.

6. **Een gemeentelijke werkgroep op te richten met nazaten, ambtenaren en andere belanghebbenden die meewerkt met- toeziet op de uitvoering van deze motie** en halfjaarlijks rapporteert over de voortgang.

De stadsdeelcommissie heeft de bevoegdheid en instrumenten om uitvoering te monitoren.